

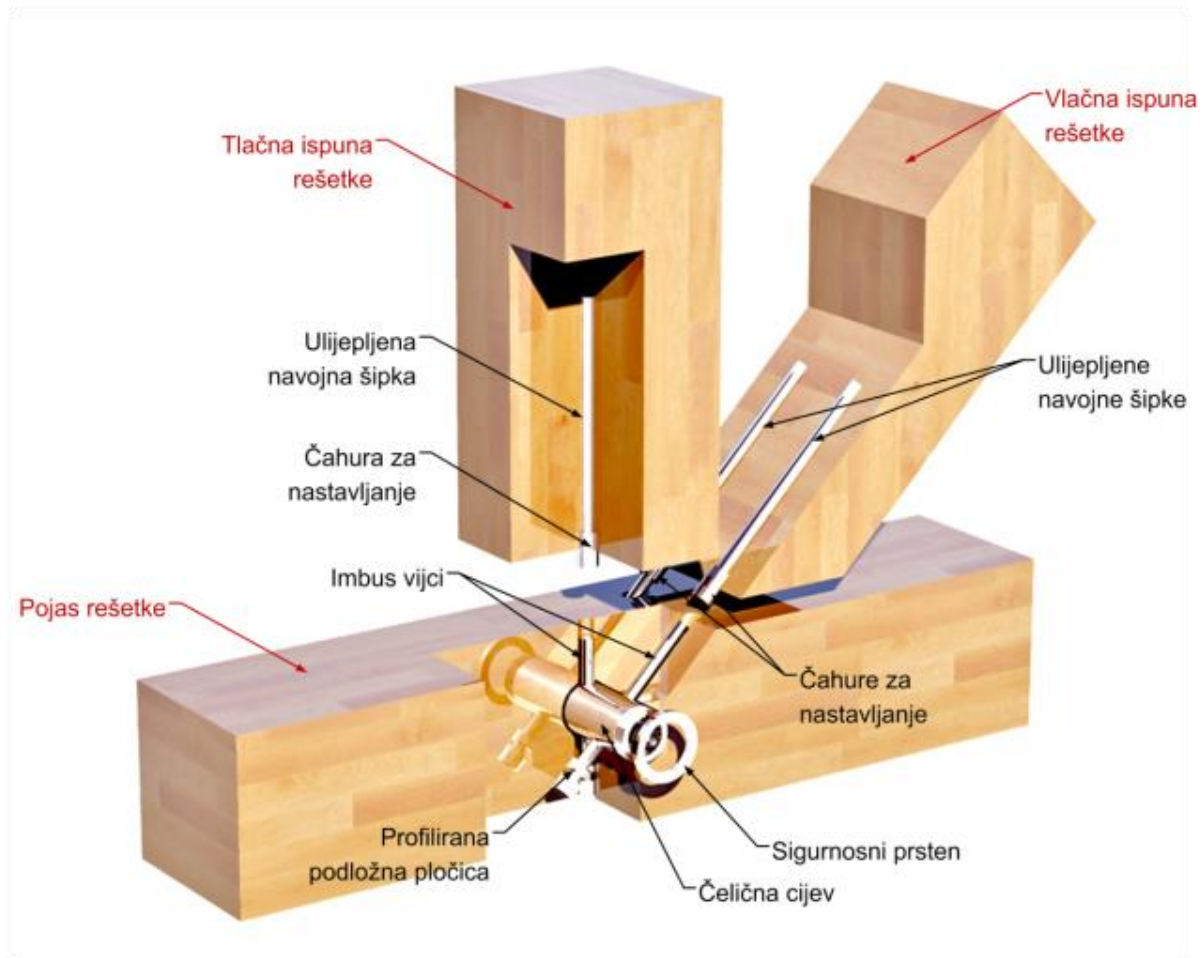
SLOŽENI PRIKLJUČAK DRVENIH REŠETKASTIH NOSAČA

2. listopada 2013. na Građevinskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu vrlo uspješno obranio je doktorsku disertaciju član Graditeljskog odjela, sada dr. sc. Krunoslav Pavković, dipl.ing.građ.

Prošireni sažetak

Cilj disertacije bio je pronaći kvalitetno rješenje priključka koji će svojim mehaničkim karakteristikama biti primjenjiv za rešetkaste nosače, a prvenstveno za rešetkaste nosače velikih raspona. Predloženi priključak za rešetkaste nosače do sada nije istražen ni korišten u inženjerskim konstrukcijama. Sastoji se od spojnog sredstva velikog promjera koji se montira u pojas rešetke, ulijepljenih šipki koje se uljepljuju u ispune rešetke te odgovarajućeg broja vijaka kojima se povezuje pojas i ispune rešetke. Rad sadrži eksperimentalna istraživanja i analize metodom konačnih elemenata.

Prvi dio provedenih eksperimentalnih istraživanja proveden je na malim priključcima s unosom sile pod kutom od 90° , 45° i 0° u odnosu na vlakanca. Istraživanja su provedena na neojačanim i lokalno ojačanim uzorcima. Svrha navedenih istraživanja bila je utvrđivanje utjecaja tkanine od staklenih vlakana na krutost i duktilnost priključaka, ukoliko se spoj koristi izvan rešetkastih konstrukcija (gredni nosači s vanjskim prednapinjanjem, ...). Ova eksperimentalna istraživanja popraćena su parametarskim analizama metodom konačnih elemenata kojima je razmatran utjecaj količine tkanine u priključku na povećanje otpornosti i duktilnosti.

Drugi dio eksperimentalnih istraživanja proveden je na modelima rešetki s novim priključkom. Cilj ovih istraživanja bio je analiza tehničke izvedivosti rešetkastih nosača i priključaka te analiza otpornosti priključka ukoliko se nalazi u čvoru rešetke. Analizirane su dvije grupe rešetki, s lokalnim ojačanjem na mjestu spoja, i bez lokalnog ojačanja. U svakoj grupi nalazile su se dvije rešetke u kojima se za vrijeme ispitivanja promatralo lokalno ponašanje priključka i globalna krutost rešetke. Parametarskom analizom metodom konačnih elemenata analiziran je utjecaj promjera spojnog sredstva te kut unosa sile u priključak. Uz navedena glavna eksperimentalna ispitivanja u radu su prikazani i rezultati ispitivanja kvalitete čelika i tkanine. Uzorci za ova ispitivanja uzeti su od materijala koji je korišten za proizvodnju elemenata korištenih u eksperimentalnim ispitivanjima rešetki i malih uzoraka.

Analize metodom konačnih elemenata provedene su programskom podrškom Abaqus/CAE ver. 6.10 s UMAT podrutinom. UMAT podrutinom definirano je ortotropno elasto-plastično ponašanje drva s kriterijima popuštanja: Tsai-Wu i kriterijem popuštanja razvijenim iz Hillovog kriterija popuštanja. Otvaranje pukotine u drvu uslijed vlačnih naprezanja okomito na vlakanca i posmičnih naprezanja paralelno s vlakancima modelirano je preko kohezijskih površina. Čelični elementi modelirani su elasto-plastično, a plastično područje definirano je preko sedamnaest točaka. Svrha složenih modela bila je dobivanje složenih modova otkazivanja priključka te dobivanje rezultata sa što manjim odstupanjem u odnosu na eksperimentalne, koji se mogu koristiti za parametarsku analizu. Provedena ispitivanja dala su rezultate priključaka sa spojnim sredstvom velikog promjera sa silom okomito na vlakanca, pod kutom od 45° i paralelno s vlakancima. Također, dobiveni su prvi rezultati mehaničkih karakteristika priključaka s lokalnim ojačanjem na mjestu spoja za silu okomito na vlakanca, pod kutom od 45° i paralelno s vlakancima. Radom je dokazano da se primjenom tkanine otpornost spoja višestruko povećava, a isto tako i duktilnost i krutost spoja. Parametarskom analizom metodom konačnih elemenata određena je krutost i otpornost

spojeva u ovisnosti o promjeru spajala i kutu unosa sile u spoj. Obzirom da spajala promjera preko 30,0 mm nisu obuhvaćena normama, prva ispitivanja provedena i prikazana u ovom radu iskorištena su za dobivanje približnog izraza za dimenzioniranje spajala promjera od 40,0 mm do 90,0 mm.